

In dalje zopet piše: . . . »Denn von Ragusa am adriatischen Meere an, nordwärts bis an die Ostsee und das Eismeer, ostwärts bis nach Kamtschatka in der Nähe von Japan hin, trifft man überall slavische Völker. Kaum hat je ein Volk der Welt seine Herrschaft oder Sprache weiter ausgebreitet. Ueber 50 Millionen Menschen zählt der slavische Volksstamm heutzutage« . . . (Schlözers Nordische Gesch. Halle 1771). — Odprimo še njegovo slovnico na 205. strani: »Lasst uns Slaven alle ein und das nemliche Alphabet gebrauchen: fünfzig Millionen Menschen einer Sprache und eines Alphabets! Welches Volk wird dann sein, wie das Slavische!!« . . . To so tedaj Kopitarjevi »der Slaven Schlözerische Millionen«. —

Konec soneta: »zajel je enkrat mož iz svoj'ga blata« meri na Kopitarjev surovo netaktni citat: »quoties cum stercore certo«. — Pravi odgovor na omenjeni citat je pa dal pesnik v četrti zabavljici, ki je tudi sonet, zložen v nemškem jeziku.

»Hoc scio pro certo, quoties cum stercore certo« — je naslov četrte zabavljice v Prešernovem dodatku: »Literarische Scherze in A. W. Schlegels Manier«. V prevodu slove ta sonet:

Nemerodajna naša sodba pravi,
Da se na zemlji, v zraku in povsodi
Le, če je stvar s stvarjo si kaj v sorodi,
Med njima le tedaj združljivost javi,

Kristal ni z blatom družčen po naravi,
Zlato in biser z brnjo vkup ne sodi;
Naj čisti lik karkoli kaj oškodí,
Nesnage sled se hitro spet odpravi.

Kaj morejo pač tebi vsi porogi,
Ki jih napisal je v terzitskem slogi,
Ki je neplemenit izbruh zavida? —

Vse blato Nilovo na kup naj skida,
Prijatelj, tebe s tem pač ne omaže,
Marveč le svojo svinjsko čud pokaže. —

Ta sonet je dostojen odmev na brezstiden zaključek znanega Kopitarjevega pisma do Metelka, ki je bilo pod naslovom »Ein Wort über den Laibacher ABC-Streit« objavljeno v 27. št. Ilirskega lista z dne 6. julija 1833. l. Dotično polemiško pismo se je končalo s citatom sledečih besed Leona Srednjeveškega:

»Hoc scio pro certo, quoties cum stercore certo,
Aut vinco aut vincor, semper ego maculor.« —
»Vselej oblatim se pač, naj zmagam li, ali podležem,
Kadar se z blatom borim, — prav za gotovo to vem.«

Prešeren hoče reči: »Tebe, prijatelj Čop, in plëmenitega tvojega značaja ne more omazati in onesnažiti s tako brezstidnimi nadevki, kakor je »stercus« (govno). Kdor tako piše, kaže s tem le svojo govnaško čud.« —

Peta in zadnja teh zabavljic se glasi v prevodu;

Prijatelj, ti strmiš, kako li in od kod
 Je boj nasprotnikov zašel na tako pot? --
 Kdor si pač že pomagati ne zna drugače,
 Navadno se pošluži naposled — gorjače. L. P.

Akrostihida pri Prešernu Razen akrostihide sonetnega venca »Primicovi Julji« in akrostihide v sonetu: »Marskteri romar gre v Rim, v Kompostelje«, katera obsega dedikacijo »Matevžu Langusu« (cf. Lj. Zv. IX. 305) je najti pri Prešernu še eno, četudi nepopolno, in sicer v nemškem sonetu, o katerem je že bilo pod naslovom »Korni volkovi« govorjenje v Lj. Zv. XVII. 123. in 377. Ko sem zadnjič priobčil prevod omenjenega nemškega soneta in potem prevodu v dodatek napisal opombe, še nisem slutil, da obsega nemški original akrostihido, katera nam na prvi pogled pojasni, kam da sonet meri. Razlaga sicer ni bila napačna, in akrostihida jo samo potrjuje. Besedilo nemškega soneta pa je sledeče:

*Au bösen Wunden leidend muss entsenden
 Poiantos Sohn die Pfeile, die vom Bogen
 Alcides' sicher stets ihr Ziel erflogen,
 Um Wölf und Schlangen von sich abzuwenden.*

*Schwer wird es ihm sie also zu verschwenden,
 Erliegen, wenn der Seher nicht gelogen,
 Kann Troia nicht, bis er nicht hingezogen
 Und seine Pfeile nicht den Kampf beenden.*

*Steht ab von mir, dem schmerzdurchwühlten, wunden,
 Erprobet nicht des Liedes sichre Pfeile,
 Lasst den das bess're Ziel, das sie gefunden.*

*Zähmt euren Muth, auf dass euch nicht ereile
 Ihr Wurf, ich warne euch in guten Stunden,
 Chorwölf! euch wird Lykambes Tod zu Theile.*

Čudno se mi je zdelo vselej, kadar sem ta sonet čital, to, da je pesnik podčrtal začetno besedo v prvem, osmem in štirinajstem granesu, zlasti ker sta videti prvi dve podčrtani besedi (*Au* in *Und*) precej malovažni. Da je v zadnjem granesu beseda *Chorwölf* podčrtana, to se nikomur ne more zdeti tako čudno, ker je to samostalnica in velepomembna beseda. In res je to že Levstika napotilo, da je pesmi, ki ima v rokopisu samo naslov »Sonett«, dal naslov »Chorwölfe«, kar sem tudi jaz sprejel. Če pa stvar natančneje preudarimo in si mislimo, da vsako podčrtavanje mora nekaj pomeniti, tedaj uganemo, da spadajo podčrtane besede v polnem obsegu v akrostihido, dočim nam je pri ostalih granesih v besedilo akrostihide vpoštevati samo začetnice (in to tudi zložene, n. pr. *sch* v začetku petega granesa).

Potemtakem dobimo med podčrtano besedico »An« v prvem in podčrtano besedo »und« v osmem granesu iz zaporednih začetnic do sedmega granesa ime »Pauschek«. Zaporedne začetnice med podčrtano besedico »und« v osmem granesu in podčrtano besedo »Chorwölf« v štirinajstem, to so začetnice 9. do 13. granesa (SELZI) nam ne dajo nikakršne zveze, nikakršnega pomena. Iz tega se da sklepati, da Prešeren svojega soneta glede akrostihide še ni bil opilil in dovršil. — Jaz bi sodil, da je nameraval predrugačiti še predzadnje tri verze tako, da bi bil dobil akrostiško zvezo (SEINE). Če je moje domnevanje